

Datum
1 mei 2008

Aan
RvB, Bert Pont, Titus Livius, Peter Ploegsma, André Timmermans

Van
KENNISCENTRUM,
Ed Berendsen
T (020) 687 1625
Ed.Berendsen@uwv.nl

cc
Jan Stalman

P. Rijnsburger
T (020) 687 1956
Peter.Rijnsburger@uwv.nl

Onderwerp

KM 08/07 WW Raming 2008-I

Puntsgewijze samenvatting van de belangrijkste signalen

- *De economische ontwikkeling is momenteel onzeker. CPB heeft zijn ramingen voor 2008 en 2009 verlaagd. Dit werkt door in de ontwikkeling van de WW. Er moet rekening mee gehouden worden dat de economische vooruitzichten verder verslechteren.*
- *Als gevolg van de mindere economische ontwikkeling zijn de ramingen van de beslissingen voor 2008 verhoogd tot 273.000 (+27.000). Niettemin daalt de instroom in 2008 nog steeds fors (ruim 10%). De raming van de uitstroom is onder invloed van hogere uitstroomkansen verhoogd tot 256.000 (+19.000). De raming van het bestand is licht verlaagd tot 161.000 (-4.000).*
- *In 2009 komt de daling van de instroom echter tot stilstand. Het aantal beslissingen is met 271.000 vrijwel gelijk aan het aantal in 2008. Het bestand blijft echter verder dalen tot 148.000 (-8%).*
- *SZW raamt een stijging van de beslissingen in 2009 en een daling van de uitkeringsjaren. De ramingen liggen hoger dan de UWV-ramingen. De verschillen tussen beide ramingen zijn relatief groot en geven de range van de huidige onzekerheden weer.*

Inleiding

Ten behoeve van de begrotingscyclus en de fonds- en premienota's wordt periodiek een raming gemaakt van de volumeontwikkeling van de sociale zekerheidswetten. Daarin worden de beleidsuitgangspunten, de macro-economische ontwikkeling van het CPB en de realisaties bij de verschillende wetten verwerkt. De beleidsuitgangspunten worden in overleg tussen SZW en UWV vastgesteld. Ten opzichte van najaarsraming 2007-III verschilt deze raming op twee punten. De realisaties over heel 2007 zijn verwerkt en de macro-economische uitgangspunten zijn gebaseerd op de CEP 2008. In de memo wordt verder ingegaan op de verschillen tussen de ramingen en de ramingen in de Meibrief 2009.

De opbouw van het memo is als volgt. In de hoofdtekst wordt ingegaan op de totaalraming. In de totaalraming komt alles tezamen. In de bijlagen worden de verschillende bouwstenen die voor de ramingen zijn gebruikt nader uiteengezet. Bijlage A bevat het economische beeld, bijlage B gaat in op de relevante beleidselementen die voor de raming van belang zijn en bijlage C gaat in op de wijze waarop de verschillende elementen in de raming zijn verwerkt.

Ramingen

2008: Het verwachte aantal WW-beslissingen over 2008 wordt in vergelijking met de vorige raming verhoogd met 27.000. Dit valt uiteen in meer afwijzingen (7.000) en meer toekenningen (20.000). De reden voor de verhoging van het aantal beslissingen ligt vooral in de minder goede economische vooruitzichten, en in een verlaging van het effect van de beleidswijziging doorbetaling WW bij ziekte (DWBZ). Ondanks de bijstelling zal ook in 2008 de instroom blijven dalen (met circa 10%). De daling is alleen geringer dan in de vorige raming.

Tabel 1 Basisprognose

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prognose 2008-I (aantallen x 1000)									
Beslissingen	452,6	371,0	304,8	273	271	275	276	277	277
Afwijzingen	76,2	59,9	53,8	48	48	48	49	49	49
Toekenningen	376,4	311,1	253,0	225	224	227	228	228	229
Beëindigingen	392,3	369,8	311,2	256	236	231	234	230	228
Lopend bestand	307,4	250,2	192,1	161	148	144	138	136	136
Uitkeringsjaren ¹	276,7	237,4	188,0	150	131	124	120	116	116
Mutaties (%)									
Beslissingen	-12,3	-18,0	-17,9	-10,6	-0,5	1,5	0,3	0,2	0,2
Afwijzingen	-22,6	-21,4	-10,2	-10,8	-0,8	1,5	0,4	0,2	0,2
Toekenningen	-9,8	-17,3	-18,7	-11,3	-0,4	1,5	0,3	0,2	0,2
Beëindigingen	4,4	-5,7	-15,9	-17,8	-7,6	-2,1	1,0	-1,5	-0,7
Lopend bestand	-4,9	-18,6	-23,2	-16,3	-7,9	-3,0	-4,1	-1,3	0,2
Uitkeringsjaren	7,4	-14,2	-20,8	-20,2	-12,5	-5,5	-3,5	-2,7	-0,6
Prognose 2007-III (aantallen x 1000)									
Beslissingen	452,6	371,0	306	246	242	245	248	252	256
Afwijzingen	76,2	59,9	52	41	39	40	40	40	41
Toekenningen	376,4	311,1	254	205	202	205	208	212	215
Beëindigingen	392,3	369,8	309	237	217	211	212	211	213
Lopend bestand	307,4	249,5	196	165	151	144	141	141	143
Uitkeringsjaren	276,7	237,4	187	152	133	124	120	118	119

De verwachte omvang van de uitstroom is met 19.000 verhoogd. De hogere uitstroom heeft twee achtergronden: de verhoogde instroom en hogere uitstroomkansen. Waarom de uitstroomkansen, vergeleken met de vorige raming, toegenomen zijn is niet helemaal duidelijk.

¹ Uitkeringsjaren worden berekend als het gemiddelde lopend bestand (t,t-1), vermenigvuldigd gecorrigeerd voor parttime effecten. De parttime factor is ten opzichte van de vorige raming verhoogd tot 0,85 (0,84) in verband met de toegenomen onzekerheid. De prognose kan afwijken van de ramingen in de Fondsnota's. Ze is bedoeld om een vergelijking te kunnen maken met de prognoses van SZW.

Er zijn naast de conjunctuur meerdere mogelijke oorzaken voor de toename van de uitstroomkansen. Als gevolg van de wijzigingen in het kader van WWS is de gemiddelde duur van het recht op uitkering afgenomen. Meer werklozen bereiken daardoor eerder de maximale uitkeringsduur. Het percentage dat uitstroomt wegens het bereiken van de maximale uitkeringsduur is dan ook toegenomen van gemiddeld 21% in 2006 naar gemiddeld 25% in de 2007. Ook voor 2008 wordt een dergelijk percentage verwacht. De toename is echter geringer dan in de vorige raming werd verwacht. Vergeleken met de vorige raming bereiken minder mensen de maximale duur. Dat kan enerzijds betekenen dat eerder een baan gevonden wordt (economische invloed, invloed re-integratiecoach). Anderzijds kan het ook betekenen dat in de raming onvoldoende rekening gehouden wordt met het feitelijke arbeidsverleden van de instroom. Naast WWS kan ook de beleidsmaatregel DWBZ een rol spelen bij de verhoogde uitstroom. Verder is niet duidelijk wat de invloed is van de reparatieactie "afschaffen vervolgitkering" op de uitstroomkansen. Door de onduidelijkheid bestaat de kans dat de uitstroom overschat wordt. In dat geval moet de uitstroomprognose in een volgende raming worden bijgesteld. Voorlopig gaan we er van uit dat de uitstroomkansen een goede weergave geven van de huidige situatie.

Omdat de bijstelling van de uitstroom even groot is als de bijstelling van de instroom verandert de raming van het bestand nauwelijks. De raming van het bestand wordt alleen met 4.000 verlaagd als gevolg van de lagere realisaties in 2007. De bijstelling van de raming van de uitkeringsjaren is geringer dan de bijstelling van de raming van het bestand omdat de parttimefactor verhoogd is van 0,84 naar 0,85.

2009: In 2009 komt de daling van de instroom tot stilstand onder invloed van de verminderde economische omstandigheden. De verwachte economische groei bevindt zich dan op het gemiddelde groeipad. Op het gemiddelde groeipad (bbp=1,75%) is er, naast de effecten van beleidsmaatregelen, geen toe- of afname van het aantal beslissingen uit hoofde van de economische ontwikkeling. De ontwikkeling wordt dan bepaald door de ontwikkeling van de werkende beroepsbevolking. Er is in 2009 nog een beperkt beleidseffect (-1%) door het aflopen van de herbeoordelingen.

De uitstroom daalt nog wel. Dit komt omdat de uitstroom altijd achterloopt op de ontwikkeling van de instroom. Ook het bestand en de uitkeringsjaren dalen verder. De afname is echter nog maar de helft van de afname in 2008.

Voor de **middellange termijn** vormt het uitgangspunt de middellange termijn raming (MLT) van het CPB. In de jaren 2010-2013 gaat deze uit van een constante groei van het BBP met 1,75%. Ook de andere grootheden kennen een constante ontwikkeling. Bij een constante economische groei van 1,75% (ongewijzigd) en een constante stijging van de loonsom met 3,8% (ongewijzigd) neemt de instroom in de WW licht toe. Omdat de ontwikkeling van de uitstroom achterloopt bij de ontwikkeling van de instroom neemt zal het WW-bestand pas na 2012 weer gaan stijgen.

Met nadruk wijzen we erop dat de raming voor 2010 e.v. geen echte prognose is. De gebruikte macro economische grootheden zijn middellange termijn gemiddelden. Voor een reële prognose voor 2010 moet we wachten tot de presentatie van het Centraal Economische Plan door het CPB in het voorjaar van 2009.

Verder merken we macro-economische onzekerheden groot zijn. Er bestaat een reële kans dat de economische verwachtingen neerwaarts worden bijgesteld, hetgeen tot hogere WW-cijfers kan leiden.

Samenvattend: De economische ontwikkeling is momenteel onzeker. CPB heeft zijn ramingen voor 2008 en 2009 verlaagd. Dit werkt door in de ontwikkeling van de WW. Er moet rekening mee gehouden worden dat de economische vooruitzichten verder verslechteren.

Als gevolg van de mindere economische ontwikkeling zijn de ramingen van de beslissingen voor 2008 verhoogd tot 273.000 (+27.000). Niettemin daalt de instroom in 2008 nog steeds fors (ruim 10%). De raming van de uitstroom is onder invloed van hogere uitstroomkansen verhoogd tot 256.000 (+19.000). De raming van het bestand is licht verlaagd tot 161.000 (-4.000).

In 2009 komt de daling van de instroom echter tot stilstand. Het aantal beslissingen is met 271.000 vrijwel gelijk aan het aantal in 2008. Het bestand blijft echter verder dalen tot 148.000 (-8%).

Meibrief 2009

In de meibrief van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid staan de onderling afgestemde beleidsmatige prioriteiten en financiële kaders voor het volgende jaar. Het ministerie geeft hierin aan wat de uitgangspunten zijn voor de ramingen van de aanvragen/beslissingen en uitkeringsjaren. Zij baseren zich daarbij op de januarinota² van UWV en op de nieuwe macro-economische vooruitzichten voor 2008 en 2009 uit het Centraal Economisch Plan (CEP) van het CPB. Het CEP is in maart 2008 verschenen. De SZW-ramingen worden opgenomen in het zogenaamde light-model dat wordt gebruikt om de financiële ruimte berekenen.

In tabel 2 zijn de actuele volumeramingen vergeleken met de ramingen uit de meibrief.

Tabel 2 Ramingen beslissingen en uitkeringsjaren WW (x 1.000), 2008 en 2009, SZW en UWV

	2007	2008	2009
Beslissingen (aanvragen)			
Prognose 2008-I UWV	305	273	271
Meibrief SZW	306	259	275
Uitkeringsjaren			
Prognose 2008-I UWV	188	150	131
Meibrief SZW	187	155	151

Bij de beslissingen valt op dat het niveau in 2009 vergelijkbaar is, maar dat SZW in 2008 van een grotere daling uitgaat dan UWV. In 2009 verwacht SZW een stijging met ruim 6%, terwijl UWV nog een lichte afname raamt (0,5%). Waarom SZW in 2009 een dergelijke

² Januarinota Financiële ontwikkeling UWV-fondsen 2007-2008

stijging van het aantal beslissingen verwacht is niet duidelijk. Bij een economische groei van 1,75% bevindt de economie zich op het langjarige groeipad. In dat geval is er, afgezien van beleidseffecten, geen toe- of afname van het aantal beslissingen. Ook het CPB verwacht geen dergelijke toename van de werkloze beroepsbevolking (+3%).

Bij de uitkeringsjaren is er in 2009 sprake van een relatief groot niveauverschil. Hierin komt deels een verschil in ramingmethode tot uitdrukking. Bij SZW worden beslissingen en uitkeringsjaren afzonderlijk van elkaar geschat. Bij UWV zijn de uitkeringsjaren gerelateerd aan de prognose van het lopend bestand, dat op zijn beurt de resultante is van het bestand bij aanvang plus instroomprognose minus uitstroomprognose. De hogere uitstroomkansen in de UWV-raming werken daarom door in de raming van de uitkeringsjaren. Bij SZW spelen dergelijke veranderingen alleen impliciet mee voor zover het conjunctureel bepaalde veranderingen zijn. Zoals al is aangegeven is het mogelijk dat de hogere uitstroomkansen in de UWV-raming tot een overschatting van de uitstroom leiden en vervolgens tot een te lage raming van het aantal uitkeringsjaren. Dat is echter niet zeker. Daar staat tegenover dat het model van SZW beperkingen heeft als het om veranderingen in de uitstroomkansen gaat. De uitkomsten geven ook de range van de huidige onzekerheden weer.

Conclusie: SZW raamt een stijging van de beslissingen in 2009 en een daling van de uitkeringsjaren. De ramingen liggen hoger dan de UWV-ramingen. De verschillen tussen beide ramingen zijn momenteel relatief groot en geven de range van de huidige onzekerheden weer.

Bijlage A: Het economische beeld

A1: Het economische beeld

De prognoses van de volumina zijn mede gebaseerd op de economische ontwikkeling. De economische ontwikkeling beïnvloedt de verzekerde populatie en de ontwikkeling van de werkloosheid. De belangrijkste economische grootheden die de grondslag vormen voor de verschillende basisprojecties zijn opgenomen in tabel A.1.

Met nadruk wijzen we erop dat de prognose voor 2010-2013 geen echte prognose is. De gebruikte macro economische grootheden zijn middellange termijn gemiddelden. De prognoses voor 2008 en 2009 zijn afkomstig uit het Centraal Economische Plan van het CPB.

Tabel A.1 Uitgangspunten economische ontwikkeling voor de periode 2005 – 2013 (jaarlijkse groei in procenten)

Grootheden	2005	2006	2007		2008		2009	2010-2013
			<i>vorige</i>	<i>nieuw</i>	<i>vorige</i>	<i>nieuw</i>		
Bruto binnenlands product	1,5	3,0	2,75	3,5	2,5	2,25	1,75	1,75
Uitvoer (excl. energie)	6,7	8,5	7,5	7,0	7,75	5,0	5,5	
Inflatie	1,7	1,1	1,75	1,6	2,0	2,5	2,75	
Loonsom, marktsector	1,4	2,4	2,5	2,5	4,5	4,0	4,0	3,8
Investeringen, excl. Woningen	1,4	10,6	5,25	6,2	4,75	7,0	-0,5	
Werkgelegenheid (arbeidsjaren)	-0,3	1,8	2,25	2,6	1,0	1,25	0,5	
Werkgelegenheid (personen)	0,0	2,2	2,25	2,6	1,25	1,25	0,75	
Werkloze beroepsbevolking (x1000)	483	413	340	344	310	310	320	1)

Bron: CPB, CEP 2008 De CPB ramingen lopen tot en met 2009. Voor het bbp en de loonsom is in de periode 2010-2013 uitgegaan van een vergelijkbare ontwikkeling als in 2009.

1) De werkloosheid is constant verondersteld op 4,25% van de beroepsbevolking. Uitgaande van een lichte stijging van de beroepsbevolking met 0,75% per jaar leidt dit ook tot een zelfde stijging van het aantal werklozen.

Conjunctuur in 2008-2009

Ondanks de negatieve effecten van de internationale kredietcrisis komt de geraamde economische groei voor 2008 toch nog op 2,25% uit. Voor 2009 verwacht het CPB een verdere afzwakking tot 1,75%. Hoewel de wereldhandel en de uitvoer naar verwachting weer aantrekken, valt de groei van de binnenlandse bestedingen (vooral de investeringen) enigszins terug. De effecten van de hoge olieprijs op de economie zijn onzeker. In hoeverre de groei hierdoor negatief wordt beïnvloed is minder duidelijk. Door de extra vraag naar olie van China en India stijgt de olieprijs, maar neemt tegelijkertijd de wereldhandel toe³. De effecten van de kredietcrisis voor de Nederlandse economie zijn onzeker. Dit betekent dat de groeicijfers lager kunnen uitkomen dan de huidige CPB-ramingen.

De werkgelegenheid in de marktsector is in 2007 met bijna 3% gestegen. Ook in de zorgsector is er sprake geweest van een toename (2,5%). Bij de overheid is voor het eerst sinds 2003 weer een lichte stijging opgetreden (0,8%). Voor alle sectoren samen valt de groei in 2008 en 2009 terug tot 1,25 en 0,5% (zie tabel 2.1). De groei in de marktsector en bij de overheid komt zelfs nog iets lager uit. Als enige blijft de zorgsector gestaag

³ CPB, CEP 2008, maart 2008

doorgroeien (in 2008 met 3,25% en in 2009 met 2,25%)⁴. De werkloosheid daalt in 2008 verder, maar in 2009 wordt een omslagpunt bereikt. Omdat de werkgelegenheid minder sterk toeneemt dan het arbeidsaanbod loopt de werkloosheid op naar 320.000 personen.

Conclusie: Het CPB heeft de groeiverwachtingen naar beneden bijgesteld ten opzichte van de vorige prognose, dus de economische vooruitzichten voor Nederland zijn minder gunstig. Door de turbulenties op de financiële markten en de hoge olieprijs zijn de onzekerheden echter toegenomen.

---

⁴ CPB, CEP 2008, hoofdstuk 3

Bijlage B: Relevante beleidsontwikkelingen

De WW-ramingen zijn gebaseerd op de instroomcohorten van 2007. Daarop worden de economische ontwikkeling en de beleidsontwikkelingen toegepast. In dit hoofdstuk wordt een analyse gemaakt van de belangrijkste beleidsontwikkelingen die van invloed zijn op de ontwikkeling van de WW.

B1. Ontwikkelingen binnen de WAO

Binnen de arbeidsongeschiktheidswetten (WAO, WIA) hebben de afgelopen jaren omvangrijke wijzigingen plaats gehad die consequenties hebben voor de WW.

- In oktober 2004 zijn de toelatingseisen voor de WAO aangescherpt (aSB). Hierdoor wordt enerzijds een groter deel afgewezen, anderzijds worden circa 300.000 bestaande arbeidsongeschikten herbeoordeeld. Door de extra afwijzingen ontstaan meer WW-aanvragen. De herbeoordelingen zorgen ervoor dat een groot deel van de arbeidsongeschikten gedeeltelijk of volledig wordt afgeschat. Een deel hiervan zal een WW-uitkering aanvragen.
- Gelijk met de invoering van aSB wordt de bestaande reguliere herbeoordelingspraktijk afgeschaft. Er vindt nog wel een beperkt aantal professionele herbeoordelingen plaats. We gaan er van uit dat deze betrekking hebben op de groep arbeidsongeschikten die niet onder de herbeoordelingsoperatie vallen. Dit leidt er toe dat er minder mensen om deze reden worden afgeschat en dat er dus minder WW-aanvragen zullen komen.
- De Wet WIA is per 29 december 2005 ingevoerd. Ook dit heeft belangrijke consequenties voor de WW. Enerzijds wordt de mogelijkheid van samenloop met een WW-uitkering beperkt. Dat betekent minder WW-aanvragen. Anderzijds zullen als gevolg van WIA meer afwijzingen plaatsvinden. De groep met 15-35% arbeidsongeschiktheid komt niet meer in aanmerking voor een WIA-uitkering. Een deel hiervan zal een WW-uitkering aanvragen.

De effecten van de wijzigingen zijn verwerkt in de prognoses. De wijze waarop dit gebeurt is inmiddels standaard en voor details verwijzen naar eerdere kennismemo's⁵. We zullen ons beperken tot de wijzigingen.

B1.1 De invoering van aSB

De aanscherping van het schattingsbesluit heeft twee effecten. Enerzijds worden vanaf 1 oktober 2004 meer arbeidsongeschiktheidsaanvragen afgewezen omdat de toelatingseisen zijn aangescherpt. Anderzijds wordt een groot deel van het zittende bestand tussen 1 oktober 2004 en april 2009 herkeurd. Beide effecten hebben een verhogende invloed op de instroom in de WW. Tegelijk met de invoering van aSB is de bestaande herbeoordelingspraktijk afgeschaft. Dit heeft een verlagende invloed op de instroom in de WW.

De invloed van de aanscherping van schattingsbesluit op de nieuwe instroom is inmiddels verwerkt in de WW-instroom en leidt niet meer tot extra WW-instroom. Wat wel nog tot fluctuaties in de WW-instroom leidt zijn de veranderingen in herbeoordelingsprocedures.

De invloed van de herbeoordelingen in het kader van aSB

De herbeoordelingsperiode loopt door t/m het eerste kwartaal van 2009. Verder wordt de leeftijdsgroep 45-plus herbeoordeeld volgens het oude schattingsbesluit. De 45-plussers,

---

⁵ Kennismemo 07-06 WWRaming 2007-1, mei 2007

(30.000), die al herbeoordeeld waren volgens het schattingsbesluit, worden opnieuw herbeoordeeld. Daarnaast worden aanvragen van arbeidsongeschikten, die als gevolg van de maximering van het zogenaamde maatmanloon ten onrechte geen of een lagere uitkering hadden gekregen, opnieuw beoordeeld. Deze correcties zullen als eerste worden uitgevoerd in het laatste deel van 2007/ begin 2008. De resterende herbeoordelingen in het kader van aSB vinden in 2008 en 2009 plaats.

Bij de herbeoordelingen geven de realisaties aan dat het effect van de aanscherping van het schattingsbesluit voor de laatste aSB-cohorten sterk is afgenomen⁶. De prognose van de omvang van het beroep op de WW als gevolg van aSB is opgenomen in tabel B1.1. Weergegeven is de netto-instroom⁷. Ten opzichte van de vorige raming zijn de extra aanvragen wat verlaagd. Dat komt doordat het aantal verlaagde of beëindigde arbeidsongeschiktheidsuitkeringen geringer wordt.

Tabel B1.1 Prognose WW-toekenningen als gevolg van aSB (cohortaantallen)

	2007	2008	2009	Totaal 2005-2009
Raming 2008-I				
Netto instroom a.g.v. aSB	4.000	2.200	400	26.600
Netto afwijzingen a.g.v. aSB	1.200	700	100	7.700
Raming 2007-III				
Netto instroom a.g.v. aSB	4.200	2.800	400	26.600
Netto afwijzingen a.g.v. aSB	1.200	700	100	7.700

De basiscohort (2007) moet gecorrigeerd worden voor de invloed van aSB. cohort 2007 bevat 4.000 extra toekenning als gevolg van aSB. Voor 2008 worden nog maar 2.200 extra toekenningen verwacht: 1.800 minder dan in 2007. Het aantal toekenningen van cohort 2008 moet dus verlaagd worden met 1.800. Evenzo moet het aantal toekenningen van cohort 2009 verlaagd worden met 3.600 (gerelateerd aan 2007). De verhogende invloed van aSB valt dus tussen 2007 en 2010 weg uit de instroom.

De prognose van het aantal extra WW-aanvragen als gevolg van aSB is ten opzichte van de vorige raming licht aangepast.

⁶ De herbeoordelingscohorten zijn leeftijdcohorten. De jongste leeftijdcohorten zijn het eerst aan de beurt is en de oudste het laatst. Dat betekent dat momenteel vooral ouderen herbeoordeeld worden en voor deze groep zal het effect van de herbeoordelingen geringer zijn.

⁷ Door het wegvallen van de reguliere herbeoordelingspraktijk valt ook de WW-instroom van deze categorie weg. Deze afname moet op de berekende aSB-instroom in mindering worden gebracht.

B2. Veranderingen bij de WW

Ook bij de WW zijn de afgelopen jaren belangrijke stelselwijzigingen doorgevoerd. Het betreffen de wijziging van de wekeneis, de verkorting van de WW-duur, de beperking van de toets verwijtbare werkloosheid en de doorbetaling WW bij ziekte. Met uitzondering van het effect van de doorbetaling WW bij ziekte zijn de effecten van de andere wijzigingen inmiddels in de realisaties verwerkt. Naast de gevolgen van de doorbetaling WW bij ziekte wordt in de raming ook rekening gehouden met de reparatieactie vervolgitkering.

Voortzetting WW bij kortdurende ziekte (DWBZ)

Per 1 mei 2007 worden zieke werklozen pas na 13 weken overgedragen aan de ZW. Een werkloze is in deze periode verder ook sollicitatieplichtig. De verwachting is dat door deze maatregel de werkloze eerder uitstroomt naar werk. Het mogelijke effect van de sollicitatieplicht wordt buiten beschouwing gelaten.

In de uitvoeringstoets is aangegeven dat de maatregel leidt tot een stijging van het gemiddelde WW-bestand met circa 1,8%. Deze stijging is de resultante van een daling van de uitstroom en van de instroom. De uitstroom neemt af omdat voor zieke werklozen in de eerste 13 weken de uitkering niet wordt beëindigd. Het feit dat cohort 2007 de basis vormt voor de prognose betekent dat de van de verwachte stijging al 2/3^e is gerealiseerd. In cohort 2008 moet dus nog 1/3^e of 0,6% toename gerealiseerd worden van het lopend bestand.

Deze extra stijging van het lopend bestand gaat gepaard met een extra daling van de instroom met 2.500 toekenningen en met een extra daling van de uitstroom met 3.300 in 2008. In de jaren na 2008 zijn in- en uitstroomdaling aan elkaar gelijk (-3.200). In vergelijking met de vorige raming zijn de effecten van de maatregel geringer.

Ten opzichte van de vorige raming zijn de parameters die deze maatregel in de raming verwerken aangepast.

Introductie mantelzorgforfait

Voor het bepalen van het arbeidsverleden bestaat er in de huidige Werkloosheidswet al het verzorgingsforfait. Onder voorwaarden tellen perioden waarin kleine kinderen worden verzorgd (voor een deel) mee als arbeidsjaren. Per 1 januari 2007 is daaraan het mantelzorgforfait toegevoegd. Perioden waarin sprake is geweest van het verrichten van mantelzorg worden (voor een deel) meegeteld. De doelgroep hiervoor betreft personen die voor het dienstverband waaruit zij werkloos zijn geworden mantelzorg hebben verricht. Het effect zal, eerst vanaf 2009 overigens, verhogend uitwerken op de duur van de toegekende uitkeringen, maar is naar verwachting verwaarloosbaar. De maatregel wordt niet meegenomen in de instroomprognose.

Poortwachertoets

CWI maakt vanaf 2007 met werkzoekenden die zelf werk zoeken (A-klanten) individuele afspraken over de invulling van de sollicitatieplicht in de eerste drie maanden. Na deze drie maanden wordt getoetst of deze afspraken zijn nagekomen. De verwachting is dat mensen hierdoor geprikkeld worden om sneller een baan te zoeken. Dit zou betekenen dat de gemiddelde WW-duur omlaag gaat en daarmee de uitstroom omhoog. Het effect van deze

maatregel op de WW is echter niet te kwantificeren en wordt daarom niet meegenomen in de volumeprognose.

Reparatie afschaffen vervolgitkering.

In 2003 is de vervolgitkering afgeschaft. Mensen die na 2003 werkloos worden hebben geen recht meer op een vervolgitkering; voor zover er tenminste geen sprake is van een herlevend recht. Onlangs is vastgesteld dat rondom de afschaffingsdatum bij een aantal claims de maatregel niet correct is toegepast. Naar aanleiding hiervan vindt een herstelactie plaats. Geschat wordt dat ongeveer 4.000 mensen alsnog recht hebben op een vervolgitkering. Deze reparatieactie vindt plaats in het laatste kwartaal van 2007. Het betekent dat de instroom in het laatste kwartaal van 2007 als gevolg hiervan 4.000 hoger wordt.

Overige beleidselementen:

- SER-advies over de toekomstbestendigheid van de WW. Dit is niet meegenomen in de ramingen.
- SER-advies over de kring van verzekerden. Het is niet meegenomen in de ramingen.
- IOW. Heeft geen consequenties voor de WW-ramingen.
- Wijziging Maatregelenbesluit UWV. Dit wordt niet meegenomen in de volumeramingen.
- Betaling dwangsommen/versnelling beslistermijnen. Dit wordt niet meegenomen in de volumeramingen.
- Uitvoering ketenprogramma. Dit heeft geen volume-effecten.
- Kopje in de toeslagenwet. Dit heeft geen volume-effecten.
- Deregulering. Eventuele volume-effecten worden niet meegenomen in de ramingen.
- Vernieuwing. Eventuele volume-effecten worden niet meegenomen in de ramingen.

De overige wijzigingen zijn niet relevant of momenteel nog in bespreking dan wel niet kwantificeerbaar en worden daarom niet meegenomen in de raming.

Bijlage C: Van beleid naar raming

Op basis van de reeks gerealiseerde instroomcohorten t/m 2007 en de CPB-cijfers is een raming gemaakt van de aanvragen, uitgesplitst naar afwijzingen, kortdurende en loongerelateerde uitkeringen. Dit betreft de primaire raming van de aanvragen, d.w.z. zonder de effect van gewijzigd beleid. De uitkomsten daarvan zijn opgenomen in tabel C.1. Bij de schattingen wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen kortdurende uitkeringen en loongerelateerde uitkeringen. Er zijn alleen nog toekenningen.

Tabel C.1 Primaire schatting aanvragen, cohorten 2007-2013 (%)⁸

	2007	2008	2009	2010	2011-2013
Raming 2008-I					
Afwijzingen	-10,8	-7,7	1,7	1,7	0,2
Toekenningen	-15,4	-7,7	1,7	1,7	0,2
Raming 2007-III					
Afwijzingen	-15,8	-8,8	-0,5	0,7	0,7
Toekenningen	-13,4	-8,8	0,4	1,4	1,4

In 2008 is de afname van afwijzingen en toekenningen ten opzichte van de vorige raming kleiner dan in de vorige raming. De bijstelling is, naast veranderingen in realisaties, het gevolg van een verlaging van de groeiverwachtingen. De daling van de instroom komt in 2009 tot staan. De verwachte economische groei bevindt zich dan op het gemiddelde groeipad. Op het gemiddelde groeipad (bbp=1,75%) is er geen toe- of afname van het aantal beslissingen uit hoofde van de economische ontwikkeling. De ontwikkeling wordt dan bepaald door de ontwikkeling van de werkende beroepsbevolking. Ook voor de periode na 2009 is uitgegaan van gemiddelde economische groei zoals deze volgt uit de middellange termijnraming van het CPB.

In primaire raming zijn nog niet de effecten van de beleidswijzigingen in de arbeidsongeschiktheidswetten (tabel B1.1) en de WW opgenomen. Door de invloed van de beleidswijzigingen ontstaan enigszins bijgestelde mutatiepercentages (tabel C.2) voor de aanvragen. De bijgestelde mutatiepercentages zijn de basis voor de uiteindelijke prognose.

Tabel C.2 Schatting aanvragen inclusief beleid, cohorten 2007-2013 (%)

	2007	2008	2009	2010	2010-2013
Raming 2008-I					
Afwijzingen	-10,8	-8,7	0,5	1,7	0,2
Toekenningen	-15,4	-11,1	0,7	1,6	0,2
Raming 2007-III					
Afwijzingen	-22,2	-10,4	-2,0	0,8	0,8
Toekenningen	-19,6	-14,6	0,3	1,4	1,6

In vergelijking met tabel C.1 blijkt dat in 2008 het aantal toekenningen extra afneemt met 3,4%. De afname komt door de verminderde instroom als gevolg van de aSB en door de

⁸ Met ingang van oktober 2006 bestaan er formeel geen kortdurende uitkeringen meer. Er wordt daarom geen onderscheid meer gemaakt.

gevolgen van de beleidsmaatregel “doorbetaling WW bij ziekte”. Ook in 2009 is er nog een licht beleidseffect door de verder afname van instroom als gevolg van de aSB.

Niet alle beleidswijzigingen hebben invloed op de instroom. De maatregelen die leiden tot een duurverkorting (afschaffing vervolgitkering, duurverkorting WWS) zijn gemodelleerd via de uitkeringsduur. Ook de maatregel doorbetaling WW bij kortdurende ziekte leidt tot een aanpassing van de uitstroom. Deze is vorm gegeven via een correctie op de uitstroomparameters.